

Toelichting Visualisatie Investeringsomstandigheden

Wat laat de visualisatie zien?

De visualisatie Investeringsomstandigheden is een door het CBS ontwikkeld overzicht om de ontwikkelingen van de Nederlandse investeringen te analyseren en in context te plaatsen. Aan de hand van zes na econometrisch onderzoek geselecteerde indicatoren kan gevolgd worden of de omstandigheden zich gunstig of ongunstig ontwikkeld hebben voor de investeringen.

Voor de investeringen is het enerzijds van belang hoe aantrekkelijk en noodzakelijk het is om te investeren gezien de situatie op de afzetmarkten en anderzijds in hoeverre financieringsmiddelen beschikbaar zijn. In de ontwikkelfase is de samenhang met de investeringen uitgebreid getest. Door de verscheidenheid aan indicatoren biedt de visualisatie de mogelijkheid om de achtergronden van de ontwikkeling van de investeringen te analyseren.

De visualisatie beschrijft niet een bepaalde verslagperiode, maar het beeld over de investeringsomstandigheden dat op een bepaald moment bestond. Eventuele bijstellingen in een onderliggende indicator leiden dan ook niet tot een bijstelling van het exportbeeld op een bepaald moment (de foto is al genomen).

Samenhang tussen indicatoren en investeringen

De zes geselecteerde indicatoren zijn:

- De interbancaire 12-maandsrente in de eurozone (EURIBOR);
- De jaar-op-jaarmutatie van de aandelenkoersen op de Amsterdamse effectenbeurs;
- De jaar-op-jaarmutatie van het werkdaggecorrigeerde volume van de Nederlandse goederenexport;
- Het Nederlandse consumentenvertrouwen;
- De bezettingsgraad van de Nederlandse industrie;
- Het oordeel van de Nederlandse ondernemers in de industrie over hun orderpositie.

Het consumentenvertrouwen, de bezettingsgraad, de groei van het exportvolume en het oordeel van de Nederlandse ondernemers in de industrie over hun orderpositie geven een beeld van de situatie op de afzetmarkten. De ontwikkelingen op de beurs en de ontwikkeling van de interbancaire rente schetsen een beeld van de situatie op de financiële markten.

De genoemde zes indicatoren zijn enerzijds gekozen omdat zij samen een beeld geven van zowel de situatie op de financiële markten als die op de afzetmarkten, en anderzijds omdat zij een sterke samenhang vertonen met de ontwikkeling van het volume van de investeringen.

De werking en de interpretatie van de Investeringsomstandigheden

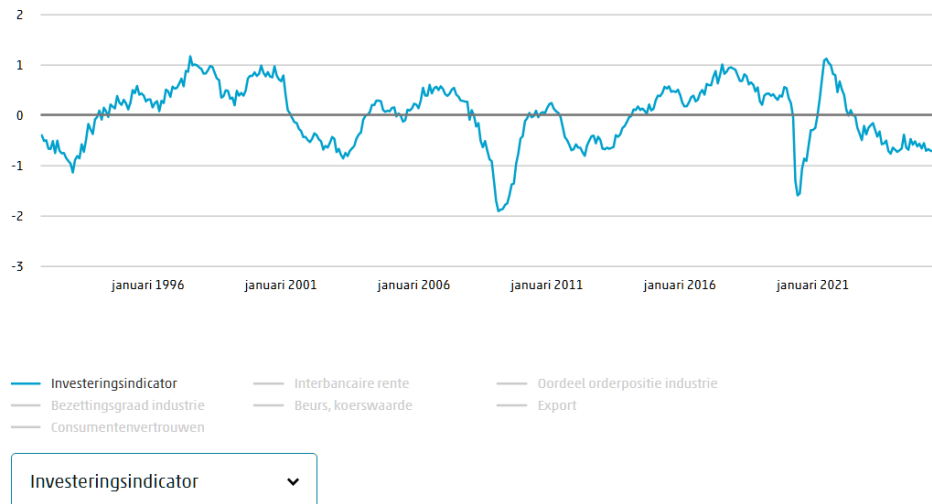
In de visualisatie worden de zes indicatoren gepresenteerd in een gestapelde kolomgrafiek (figuur 1). Voor elke indicator wordt een gestandaardiseerde waarde berekend. Een gestandaardiseerde waarde groter dan nul betekent dat deze indicator een gunstiger waarde dan gemiddeld heeft. Als de waarde kleiner dan nul is, heeft de indicator een minder gunstige waarde dan gemiddeld. In figuur 1 wordt een tijdsperiode van een jaar weergegeven.

Investeringsomstandigheden (gestandaardiseerd)

In figuur 2 is een tijdreeks van het gemiddelde van de Investeringsomstandigheden te zien. De zes indicatoren tellen hierin ieder voor een zesde mee. Verder kunnen ook de tijdreeksen van de individuele indicatoren gekozen worden.

Tijdreeks investeringsindicator (ongewogen gemiddelde van de 6 indicatoren)

Overigens is het van belang om te vermelden dat de waarden van de indicatoren in de visualisatie niet per se dezelfde verslagperiode betreffen. Eens per maand worden de Investeringsomstandigheden gepubliceerd. Bij publicatie worden de meest actuele beschikbare cijfers gepresenteerd, er wordt gekeken naar het beeld dat er op dat moment is.

De berekening van de gestandaardiseerde waarden in de visualisatie

Om de gestandaardiseerde waarde in het dashboard te berekenen, wordt eerst het meerjarengemiddelde van de originele waarde afgetrokken. Vervolgens wordt het verschil gedeeld door de standaarddeviatie.

In formulevorm:

Gestandaardiseerde waarde = (Originele waarde – meerjarengemiddelde)/(standaarddeviatie).

Bestedingsomstandigheden

De visualisatie Investeringsomstandigheden is één van de varianten van de bestedingenomstandigheden die het CBS publiceert. De Consumptieomstandigheden en de Exportomstandigheden zijn de andere varianten.